

JÖNKÖPINGS
KOMMUN

Användning av bekämpningsmedel

Vilka bekämpningsmedel får användas och vem får använda dem?

Bekämpningsmedel delas in i växtskyddsmedel (t.ex. ogräsmedel och medel mot skadeinsekter på gröda) och biocider (t.ex. råttgift, mygg- och fästingpreparat samt båtbottnfärger).

Använd så långt som möjligt andra metoder. Ogräs kan bekämpas mekaniskt med hjälp av borstar alt. uppdragare, eller termiskt med gasol eller vattenånga. För bekämpning av skadedjur kan fällor eller kyla/värme/uttorkning användas.

Bekämpningsmedel kan skada människor och miljö. Läs på förpackningen och följ de anvisningar som finns. Även säkerhetsdatablad ger viktig information om preparaten. För att skydda människor och miljö finns det regler om hur hanteringen får gå till.

Godkända bekämpningsmedel

Använd bara bekämpningsmedel som är godkända av Kemikalieinspektionen. De delas in i tre behörighetsklasser, med olika krav.

- Klass 3: får användas av alla.
- Klass 2: minst 18 år och sprutförarkurs minst vart femte år (arrangeras av länsstyrelsen).
- Klass 1: förutom klass 2-kraven krävs tillstånd från länsstyrelsen.

Förbud mot spridning

Det är förbjudet att sprida bekämpningsmedel på naturbetesmarker eller på ångar.

Tillstånd från miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tillstånd från miljö- och hälsoskyddsnämnden krävs för användning av växtskyddsmedel på

- tomtmark för flerfamiljshus
- på gårdar till förskolor och skolor eller allmänna lekplatser
- allmänna parker och trädgårdar
- idrotts- och fritidsanläggningar
- inom skyddsområde för vattentäkt
- vid planerings- och anläggningsarbeten
- och i övrigt på ytor av grus, asfalt och betong.

Skriftlig anmälan

Skriftlig anmälan till miljö- och hälsoskyddsnämnden krävs innan spridning av växtskyddsmedel på

- banvall
- områden större än 1 000 m² (dock ej åkermark) där allmänheten får färdas fritt.

Anmälan ska skickas in senast fyra veckor innan planerad spridning. Blankett för anmälan finns på www.jonkoping.se, sökord *kemisk bekämpning*.

Underrättelse

Verksamhet som sprider biocidprodukt på plats som allmänheten har tillträde till ska underrätta miljö- och hälsoskyddsmyndigheten.

Förvaring

Förvaringsutrymmet ska vara

- låst
- avloppslöst
- välventilerat
- hårdgjort golv med tröskel
- frostfritt
- ha varningsskylt på dörren

En förteckning över alla medel i lagret ska finnas.

Spill/överbliven produkt

Om bekämpningsmedel läckt ut eller befaras läcka ut ska den som är ansvarig för spridningen underrätta räddningstjänsten omedelbart, och i vissa fall även områdets ägare och miljö- och hälsoskyddsmyndigheten. Bekämpningsmedelsrester är farligt avfall.

Ytterligare vägledning

Lagar, regler och informationsmaterial finner du hos

- Miljöbalken kap 2 och 14
- Kemikalieinspektionen, www.kemi.se bekämpningsmedelsregistret, förordning (2014:425) och föreskrifter KIFS 2008:3
- Naturvårdsverket, www.naturvardsverket.se föreskrifter NFS 2015:2 och 2015:3
- Jordbruksverket, www.jordbruksverket.se föreskrifter SJVFS 1999:94, 2014:35 och 2014:42
- Folkhälsomyndigheten, www.folkhalsomyndigheten.se föreskrifter FOHMFS 2014:11

Miljöpåverkan kan begränsas

- Spridning ska bara ske i lugnt och svalt väder.
- Bevattna inte närmaste dagarna efter utförd bekämpning.
- Utrustning för spridning av bekämpningsmedel ska vara anpassad för ändamålet, underhållas väl och vara väl kalibrerad. För vissa sprutor krävs test varannat år.
- Skydda vatten och mark genom att t.ex. ha en permanent osprutad skyddszon och ta hänsyn till markens lutning mot omgivningen från spridningsplatsen.
- Var extra restriktiv med bekämpningsmedelsanvändning på jordar med låg mullhalt och hög vattenledande förmåga liksom på marker med tunt jordlager över sprickig berggrund.
- Nedbrytningen av bekämpningsmedel gynnas av biologisk aktivitet. Därför ska bekämpningsmedel och sprutor inte hanteras på t.ex. en gårdsplan av grus.
- Påfyllning kan ske på en biobädd som består av matjord, halm och torv eller en platta kopplad till en uppsamlingstank.
- Påfyllning av sprutan får aldrig ske med vattenslang som hänger ner i spruttanken. Det måste alltid vara ett avstånd mellan vätskeytan i spruttanken och vattenslangens mynning för att eliminera risken för baksug
- Rengör spruta i fält eller på en biobädd.
- Dokumentera all yrkesmässig spridning
- Undvik sena höstspridningar.

Kontakt

Vill du veta mer? Handläggare på miljö- och hälsoskyddskontoret når du på tfn 036-10 50 00 eller besök vår webbplats www.jonkoping.se
Där hittar du foldrar om kemikaliehantering, avfall, farligt avfall och oljeavskiljare.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSKONTORET
Jönköpings kommun, 551 89 Jönköping, tfn 036-10 50 00
miljo@jonkoping.se
www.jonkoping.se

JÖNKÖPINGS
KOMMUN